

KAFKASYALI ÖĞRENCİLER ORTAK AKIL ÇALIŞTAYI

11 Ekim 2025 - İstanbul

Düzenleme Kurulu

Ahmet Narthan Özdemir
Bismen Basal
Ceyda Albayrak
Emre Çalışkan
Mustafa İsmail Çinpolat
Rümeysa Çekmez
Rümeysa Deniz
Rümeysa Elif Sariaslan
Rümeysa Omar
Setenay Harun
Taya Recep
Yavuz Selim Bozar

Katılımcılar

Adam Abdulmazhidov
Aişat Gasanova
Alperen Güzel
Alya Unver
Ayşe Rana Karakuyu
Berfin Mutlu
Canper Erdem
Ekin Öksüz
Esra Atıcı
Fatih Mercan
Fatima Baichorova
Kamil Ediz Din
Mahir Erdem Say
Maya Watti
Melike Aydın
Merve Jane Arslanok
Mirac Albek Hızlıok
Nurseza Şirin
Nuseiba Abazı
Oğuzhan Çinpolat
Omar Omar
Rümeysa Eyidoğan
Selin Ceylan
Sijan Elif Erdem
Taha Şahin
Zeyd Recep

Önsöz

Değerli Katılımcılar, Kıymetli Gençler,

Kafkas Vakfı ve Şamil Eğitim ve Kültür Vakfı olarak, Kafkasyalı gençlerin bir araya geldiği bu anlamlı buluşmaya ev sahipliği yapmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bugün 12. buluşmamız. Her biri farklı halklardan oluşan, farklı üniversitelerden gelen siz gençler; aslında aynı köklerin, aynı inançların ve aynı kültürel mirasın bugünkü temsilcilerisiniz.

Bu çalıştay, yalnızca fikirlerin konuşulduğu bir platform değil aynı zamanda kimliğimizin, dilimizin ve kültürümüzün geleceğini birlikte şekillendirme iradesinin bir ifadesidir. Her birinizin burada ortaya koyacağı düşünce, biz Kafkasyalıların yarınları için bir umut, bir yön göstergesidir.

Kafkas Vakfı ve İstanbul'daki Kaf grupları ile birlikte yürüttüğümüz bu ortak çalışma, iki vakfın aynı ideali kimliğini unutmayan, dünyayla bağını kuran bir gençlik idealini paylaştığını da göstermektedir. Bizler, siz gençlerin bu bilinçle yetişmesini ve sorumluluk almasını en büyük kazanım olarak görüyoruz.

Katılımınız, enerjiniz ve fikirleriniz için her birinize teşekkür ediyorum. Bu çalıştayın hepimiz için verimli, ilham verici ve kalıcı sonuçlar doğurmasını diliyorum. Kapımızın da Kafkasyalı öğrencilere ve Kafkasya ile ilgili çalışan herkese açık olduğunu belirtmek isterim.

11 Ekim 2025

Gogoa Cengiz Gül

Şamil Eğitim ve Kültür Vakfı Başkanı

Takdim

Şamil Eğitim ve Kültür Vakfı ve Kafkas Vakfı olarak on ikincisini düzenlediğimiz Kafkasyalı Öğrenciler Buluşması ve Ortak Akıl Çalıştayında, Kafkasya'nın farklı bölgelerinden gelen öğrencileri bir arada görmek bizler için büyük bir gurur kaynağıdır.

Kafkasyalı Öğrenciler Buluşması'nın amacı; Kafkasya'dan eğitim için ülkemize gelen öğrencilerle Türkiye'de yaşayan Kafkasyalı öğrencileri tanıştırmak ve kaynaştırmaktır. Bu etkinlikleri planlarken yalnızca bir buluşma değil, aynı zamanda Kafkasyalı genç zihinlerin ortak değerler etrafında yeniden düşünmeleri ve birlikte üretmeleri için bir zemin oluşturmayı hedefledik. Bu düşüncenin gelişmesiyle birlikte, çalıştay fikri de bizzat genç arkadaşlarımızdan doğmuştur.

Kafkasyalı gençler, farklı üniversitelerde eğitimlerine devam etseler de ortak bir hafızanın, ortak bir kimliğin çocukları olduklarının bilincindedir. Kafkas kültürünü, kimliğini geleceğe taşıyacak olan da yine Kafkasyalı gençlerdir. Bu nedenle bu çalıştayda ortaya konan her fikir, yalnızca bugünü değil, yarını da şekillendirecek bir değere sahiptir.

Bu çalıştayın amacı, gençlerin ortak aklını oluşturmak; eleştirel düşüncelerini, vizyonlarını ve enerjilerini bir araya getirmektir. Gençlerin fikirleriyle kendi geleceklerine dair kalıcı bir yol haritası ve yeni projeler oluşacaktır. Dilimiz, kültürümüz ve kimliğimiz üzerine yapılacak her çalışma, varlığımızı sürdürmenin en güçlü aracıdır.

Bu programın hazırlanmasında emeği geçen düzenleme ekibindeki genç kardeşlerime, ev sahipliği yapan Şamil Eğitim ve Kültür Vakfı yönetimine ve etkinliğe katılarak katkı sunan tüm genç dostlarımıza gönülden teşekkür ediyorum.

Unutmayalım ki kimliğini koruyan toplumlar, geleceğini inşa eden toplumlardır. Bu bilinçle çıktığımız yolda, ortak aklımızın bizlere yeni ufuklar açmasını temenni ediyorum.

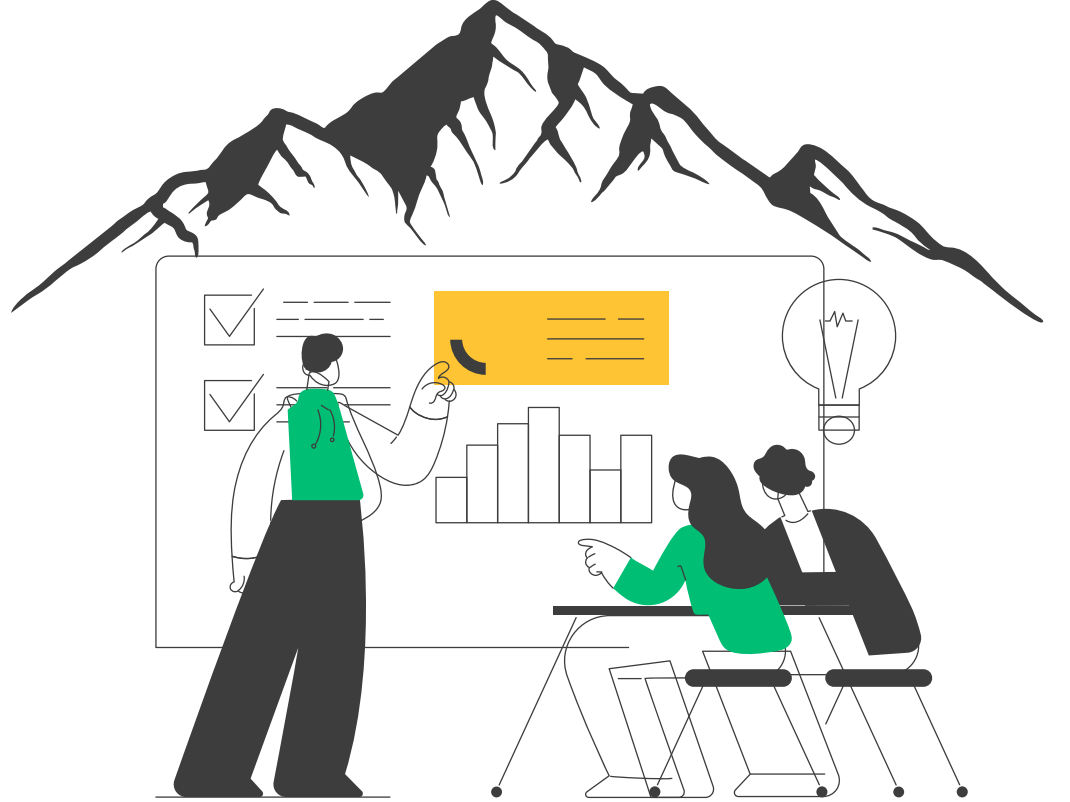
11 Ekim 2025

Napşı Veysel Arıhan

Kafkas Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Giriş	08
Grup Çalışmaları	09
Grup Çalışması	
Grup Çalışması	
Grup Çalışması	
Grup Çalışması	
Grup Çalışması	
Grup Çalışmalarına İlişkin Değerlendirme	31
Katılımcılara Ait Verilerin İstatistik Tablosu	32
Çalıştay Fotoğrafları	33

Giriş

11 Ekim 2025 tarihinde İstanbul'da, Şamil Vakfı ev sahipliğinde “Kafkasyalı Öğrenciler Ortak Akıl Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. Bu çalıştay ile birlikte farklı üniversitelerden öğrencilerin, genç araştırmacıların, sivil toplum temsilcilerinin bir araya gelmesiyle, gençlerin kendi aralarında rahat bir etkileşim ortamı sağlanmıştır.

Bu çalıştayın temel amacı, Türkiye’de yaşayan ve eğitim gören Kafkasyalı diaspora gençlerini bir araya getirmek, birlikte düşünmeyi ve camianın gündemindeki konulara dair fikir alışverişi yapmaktır. Çalıştay, yalnızca bir gençlik buluşması değil, aynı zamanda sivil toplumun ve genç kuşakların sürece aktif katılımını teşvik eden kapsayıcı bir platform olarak tasarlanmıştır.

“Diaspora Gençliğinde Kültür”, “Kafkasyalı Kimliğinin İnşası”, “Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar”, “Kafkasyalı Halkların Birlikteliği Nasıl Sağlanır?” ve “Diaspora Gençliğine Ulaşım Nasıl Olmalı?” başlıkları etrafında çerçevelenen 5 farklı grup çalışması gerçekleştirildi.

Çalıştay, iki oturum halinde düzenlenmiştir. İlk oturum, Şamil Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Gül’ün ve Kafkas Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Veysel Arıhan’ın açılış selamlamalarıyla başlamış, ardından çalıştay koordinatörleri Mustafa İsmail Çinpolat ve Emre Çalışkan’ın açıklama konuşmalarıyla devam etmiştir.

Konuşmaların ardından grup çalışmalarına geçilmiş; salondaki katılımcılar beş gruba ayrılarak çalışmalara başlanmıştır. İlk oturumda, mevcut durumun analizi yapılmış; konu başlıklarına özel olarak sorunlar ve bu sorunlara dair çözüm önerileri üzerine konuşulması amaçlanmıştır. İlk oturum sonrasında bir ara verilmiş, ara sonrasında başlayan ikinci oturumda ise, belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve proje fikirlerinin somutlaştırılması hakkında her masa kendi sunumlarını gerçekleştirmiştir. Atölye çalışmaları, beyin fırtınaları ve deneyim paylaşımları sayesinde elde edilen çıktılar, gelecekte gerçekleştirilecek gençlik çalışmalarına, gençlik projelerine ve gençlerin STK'lara katılımına önemli bir temel sunmuştur.

Bu rapor, söz konusu çalıştayda yapılan sunumları, tartışmaları ve elde edilen önerileri sistematik biçimde kayıt altına almayı, böylelikle Türkiye’deki Kafkasya kökenli gençlere yönelik çalışmaların güçlendirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

Grup Çalışmaları

Grup Çalışması: Diaspora Gençliğinde Kültür

Grup Moderatörü	Katılımcılar	Grup Sekreteri
Bismen Basal	Adam Abdulmazhidov Kamil Ediz Din Maya Wattı Oğuzhan Çinpolat Rümeysa Eyidoğan	Ceyda Albayrak

Çalıştayın ilk çalışma grubu, çalıştay öncesi katılımcılara gönderilmiş forumda “Diaspora Gençliğinde Kültür” konu başlığını seçip bu konu üzerine fikri bulunan katılımcılardan oluşmuştur. Grup moderatörünün oturumun amacı, yöntemi ve çalıştayın işleyişine ilişkin bilgilendirmesiyle oturum başlamıştır. Katılımcılardan, Türkiye’deki diaspora gençliğinin kültür hakkındaki düşünceleri ve gençlerin kültür eksikliği konusunda sorunlar ve çözüm önerilerini paylaşımları istenmiştir.

Katılımcıların paylaşımlarının gruplanması, benzer nitelikteki tespitlerin birleştirilmesi ve öncelik sıralamasının belirlenmesi sonucunda, ilk oturumun sonunda öne çıkan temel meseleler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Temel Bulgular:

Dil, En Kritik Unsurdur: Dilin öğrenilmesi, kültürün korunması için en önemli unsur olarak görülmektedir.

Pratik Eksikliği: Dil öğrenimindeki en büyük engel, aile ortamı dışında günlük yaşamda pratik yapma imkanının olmamasıdır.

Birlik İhtiyacı: Başarının anahtarı, Kabardey, Abaza, Şapsığ gibi alt kimlikler yerine ortak “Kafkasyalı” kimliğinde birleşmektir.

Erken Eğitim Şarttır: Kültür aktarımı ve dil öğrenimi için küçük yaşlarda profesyonel eğitim programlarına acil ihtiyaç duyulmaktadır.

STK'ların Rolü: Gençler, STK'lardan bu birlikteliği destekleme ve dil eğitimine erişimi kolaylaştırma konusunda öncü rol üstlenmelerini beklemektedir.

Mevcut Durum Analizi ve Temel Zorluklar:

2.1. Dilin Durumu:

Yetkinlik: Katılımcıların çoğu anadilini yalnızca kısıtlı düzeyde bilmektedir.

Anavatan vs. Diaspora: Kafkasya'da kültürün genel olarak daha iyi korunduğu ve Çerkesçenin seçmeli ders olduğu belirtilse de orada dahi Çerkesçe bilme oranının düşük olduğu vurgulanmıştır.

Çeçen Örneği: Çeçenya'da dili bilmemenin "ayıp" olarak görülmesi, dilin korunmasını daha güçlü kılmaktadır.

Engeller:

Pratik: Dilin aile ortamı dışında kullanılmaması öğrenmeyi engellemektedir.

Aile Yapısı: Farklı Kafkas halklarına mensup ebeveynlere (karma evlilikler) sahip gençler, iki dili de öğrenmekte zorlandıklarını ifade etmiştir.

Sosyoekonomik: Büyük şehirlere göç etmek, kültürün korunmasını zorlaştırmaktadır.

2.2. Dil Dışındaki Kültürel Unsurlar ve Eksiklikler

Semboller: Gençlerin büyük bir kısmı aile sembollerini (damgalarını) bilmemektedir.

İçerik: Derneklerde sadece sembolik davranışlara değil, edep, üslup ve geleneksel davranış biçimlerine de vurgu yapılması talep edilmektedir.

Üretim: Tarihsel baskılar nedeniyle Kuzey Kafkas edebi eserlerinin az olduğu ifade edilmiştir.

Taşıyıcılar: Dil dışında aile damgaları, yemek kültürü, davranış biçimleri ve tarih bilinci diğer önemli taşıyıcı unsurlardır.

Stratejik Öneriler ve Eylem Planı: Gençlerin çalıştayda belirlediği çözüm önerileri, STK'lar ve karar vericiler için net bir yol haritası sunmaktadır.

3.1. STK'lara Yönelik Beklentiler

Birleştirici Rol Üstlenmek: STK'lar, Kuzey Kafkas halkları arasındaki farklılıkları bir kenara bırakıp ortak değerleri öne çıkarmalı ve bu birlikteliğe öncülük etmelidir.

Profesyonel Dil Eğitimi:

Özellikle küçük yaş gruplarına yönelik profesyonel dil öğretim programları hazırlanmalıdır.

Çerkesçe dersleri açılmalı ve online dil eğitimlerine erişim kolaylaştırılmalıdır.

Sosyal Alan Yaratmak: Dil öğrenimi için gençlerin bir araya gelebileceği ve pratik yapabileceği ortamlar oluşturulmalıdır.

3.2. Kültürel Üretim ve Dijitalleşme Önerileri:

Medya İçerikleri: Çerkesçe, Çeçence ve Osetçe kitap, film ve müzik içerikleri artırılmalıdır.

Teknolojik Entegrasyon: Yandex gibi çeviri araçlarına Kafkas dillerinin eklenmesinin gençlerin ilgisini artıracığı belirtilmiştir.

Gençlik Projeleri:

Çerkesçe kısa film çekimleri yapılabilir.

Kültüre ait belgesellere gençlerin katılımı teşvik edilmelidir.

Dil gelişimi için Çerkesçe müzik dinlemek ve sözlerini takip etmek teşvik edilmelidir.

Somut Proje Fikirleri

Yurt dışındaki (Avrupa'daki) Kuzey Kafkasyalı gençlerin bir araya geleceği bir eğitim ve kültür kampı düzenlemek.

Avrupa'da Çerkesçe bir kısa film projesi hayata geçirmek.

Katılımcılar, "Diaspora Gençliğinde Kültür" başlığını genel olarak dil üzerinden ele almış bununla birlikte dil dışında kültürel unsurlara değinmiş ve stratejik önerilerde bulunmuş aynı zamanda iki proje fikri de sunmuşlardır. Katılımcılar, kültürün dil unsuru ile gençler arasında daha sağlıklı yayılacağını savunmuş ve bununla yayılım göstereceğini belirtmiştir.

Grup Çalışması: Kafkasyalı – Çerkes Kimliğinin İnşası

Grup Moderatörü	Katılımcılar	Grup Sekreteri
Yavuz Selim Bozar	Alperen Güzel Mahir Erdem Say Sijan Elif Erdem Taha Şahin	Rümeysa Deniz

Çalıştayın ikinci çalışma grubu, çalıştay öncesi katılımcılara gönderilmiş forumda "Kafkasyalı – Çerkes Kimliğinin İnşası" konu başlığını seçip bu konu üzerine fikri bulunan katılımcılardan oluşmuştur. Grup moderatörünün oturumun amacı, yöntemi ve çalıştayın işleyişine ilişkin bilgilendirmesiyle oturum başlamıştır. Katılımcılardan, Kafkasyalı kimliğinin inşası konusunda neler yapılması hakkındaki düşünceleri ve gençlerin kimlik algısı konusunda sorunlar ve çözüm önerilerini paylaşımları istenmiştir.

Katılımcıların paylaşımlarının gruplanması, benzer nitelikteki tespitlerin birleştirilmesi ve öncelik sıralamasının belirlenmesi sonucunda, ilk oturumun sonunda öne çıkan temel meseleler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Temel Bulgular:

Kimliğin Tanımı: "Kafkasyalı" kimliği, herkesin kabul ettiği tekil bir üst kimlikten ziyade "farklı etnik unsurları ortak noktada toplayan" çok katmanlı bir yapı olarak görülmektedir.

Kimliğin Kapsamı: Bu ortak kimliğin coğrafi sınırı net bir şekilde Kuzey Kafkasya olarak çizilmiştir. Güney Kafkasya (örn. Gürcüler), derin kültürel, kimliksel ve inanç farklılığı nedeniyle bu ortak çatıya dahil edilmemektedir.

Kimliğin Temel Direkleri: Kimliğin temeli olarak 21. yüzyılda "saf gen" veya "kan" bazlı bir anlayış imkânsız görülmektedir. Din de artık ortak bir payda olarak kabul edilmemektedir. Birleştirici temel unsurlar kültür ve ortak geçmiştir.

En Güçlü Bağ: "Ortak Hafıza:" Kimliğin mihenk taşı, 18. yüzyılda başlayan Rus-Kafkas savaşları gibi ortak acılar ve ortak bellektir. Kafkas Savaşı, tüm halkların ortak noktası olarak ele alınmalıdır.

Temel Zayıflık: En büyük sorun, "biz" yerine "ben" diyen bireyselci yaklaşım ve ortak hareket edememe kültürüdür. Bu durum, ortak kimlik inşasını zorlaştırmaktadır.

Görünürlük Stratejisi: Kimliğin görünürlüğü için “danstan” ibaret olan sanat algısının dışına çıkılmalıdır. Strateji iki ayaklı olmalıdır: Önce **akademi** (kimliği anlamak ve bilmek), sonra medya (bu bilgiyi halka sunmak).

Detaylı Kimlik Analizi ve Zorluklar:

2.1. Kimliğin Çerçevesi (Kafkasyalı vs. Çerkes):

Katılımcılar, “Kafkasyalı” kimliğinin ortak bir kimlik mi yoksa çok katmanlı bir yapı mı olduğunu tartışmıştır.

Üst Kimlik Sorunu: “Kafkasyalı” terimini bir üst kimlik olarak herkese (örneğin Karaçaylara) kabul ettirmenin mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Coğrafi Sınırlama: Kimlik tartışması net olarak “Kuzey Kafkasya” ile sınırlandırılmıştır. Güney ile birleşmenin kültürel ve dini farklılıklar (Hristiyanlık) nedeniyle mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Kabul Edilen Tanım: Kimlik, farklı etnik unsurları (Çeçen, Çerkes vb.) ortak bir gelecekte buluşturan, çok etnikli bir yapı olarak tanımlanmıştır.

2.2. Kimliğin Birleştirici ve Ayrıştırıcı Unsurları

Reddedilen Unsurlar (Ayrıştırıcı):

Kan/Genetik: “Kanı baz almak imkânsızdır” ve “yeterli değildir”.

Din: Günümüzde ortak bir payda değildir. Kuzey ve Güney arasında önemli bir ayrışma noktasıdır.

Kabul Edilen Unsurlar (Birleştirici):

Kültür: Toplumsal ve kültürel birliktelik, kimliğin temelidir. Kültürel birliktelik ele alınmalıdır.

Ortak Tarih/Hafıza: En güçlü unsur ortak geçmiştir. Özellikle Kafkas Savaşı, “hepimizin ortak noktasıdır”.

Tartışmalı Unsur (Dil):

Dil önemli bir nokta olsa da, kimliğin inşası için “olmazsa olmaz” görülmemektedir.

Dilin zorlamayla değil, zaman içinde kendini inşa edeceği savunulmuştur.

Rusça veya Türkçenin ortak dil olarak seçilmesinin, kendi dillerini koruma konusunda zorluklar yaratacağı endişesi dile getirilmiştir.

2.3. Mevcut Zayıflıklar ve Aidiyet Sorunları:

Bireysellik ve Bölünmüşlük: En temel sorun, Kuzey Kafkasyalıların “biz” değil “ben” demesidir. Bu durum, topluma üst kimlik aktarımını zorlaştırmakta ve en fazla “federe” bir yapıya izin vermektedir.

Eylemsizlik: Ortak hareket edememe sorunu mevcuttur. Örneğin, 21 Mayıs’ta (Çerkes Soykırımı Anması) bile farklı yerlerde program yapılması, medyadaki görünürlüğü azaltmaktadır.

Yüzeysel Algı: Gençler arasında bir “aidiyet eksikliği” gözlemlenmektedir. Kimlik, “ayrı bir millet” olarak değil, “benim dedem de Çerkes’miş” söylemiyle veya sadece “yemek, dans” gibi kültürel bir olgu olarak algılanmaktadır.

Görünürlük ve Tanıtım Önerileri:

Stratejik Öncelik: Akademi ve Medya:

Katılımcılar, “sanat” alanının (akla ilk dansın gelmesi nedeniyle) öncelik olmaması gerektiğini, bunun yerine medya ve akademi alanlarına odaklanılması gerektiğini belirtmiştir.

Adım 1: Akademi (Bilmek):

Öncelik, kimliği akademik olarak tanımlamaktır: «Önce kimliği bilmek, sonra halka sunmak gerekir».

Kültürü ve tanıtımı yapılacak şeyin tarihini önce “kendimiz anlamalıyız”.

Adım 2: Medya (Tanıtmak):

Tanıtımın iyi yapılması gerekmektedir.

Medyada görünürlük ve “doğruluk” için akademik çalışmalar temel alınmalıdır.

Akademik içeriklerin “zevkle sunulabilmesi” (örn. belgesel, dizi, film) önemlidir.

Kafkas Vakfı’nın çalışmalarıyla ve İlber Ortaylı’nın anlatımıyla hazırlanan “Kafkas-yalıların Dramı: 1945 Drau Faciası Belgeseli” başarılı bir tanıtım örneği olarak gösterilmiştir.

Karar Vericilerden Beklentiler:

Katılımcılar, kimliğin inşası sürecinde STK’lardan somut adımlar beklemektedir.

Kapsayıcılık ve Hoşgörü: STK’lar “daha kapsayıcı, hoşgörülü ve birlik içinde” olmalıdır.

Ayrımcılığın Sonlandırılması: Diasporada yaşayan insanlara yönelik “ayrımcılık” ve “muhafazakâr yaklaşımlar”, toplumu ve kültürü uzaklaştırmaktadır; bu yaklaşımlar terk edilmelidir.

Kucaklayıcı Olma: Herkese karşı daha hoşgörülü ve kucaklayıcı olunmalıdır.

Somut Proje Önerileri:

Avrupa Birliği Projesi: “Avrupa Birliği Projeleri kapsamında ayrı bir çalıştay projesi” olarak ele alınması önerilmiştir.

Tematik Proje (Ortak Tarih): “Kafkasyalıların Dramı: 1945 Drau Faciası” ve “Kafkasya Hafızası: Avrupa Tren Macerası” gibi tematik ve sistemli projeler yapılabilirceği belirtilmiştir. Ortak tarihe dayanan bir projenin, kimliğin “yeniden inşasında” etkili olacağı vurgulanmıştır.

Katılımcılar, “Kafkasyalı – Çerkes Kimliğinin İnşası” başlığını ele alırken öncelik olarak coğrafi sınır belirleme gereği duymuş ve bu sınır “Kuzey Kafkasya” ile sınırlanmıştır.

nırlandırılmıştır. Kimlik tanımı ve analiz çalışmaları ile ele alınan başlık içerisinde kabul edilen tanım, Kafkasyalı halklar arasında birleştirici ve ayrıştırıcı unsurlar belirtilmiştir. Bunun akabinde mevcut zayıf durum ve gençlerin aidiyet sorunu da ele alınmıştır. Katılımcılar, STK’ların gençlere yaklaşımı konusunda önerilerde bulunurken ortak hafızayı konu edinen tematik projelerle gençlerin kimlik inşasının etkili bir şekilde yönlendirilmesinde etkili olacağını savunmuşlardır.

Grup Çalışması: Diaspora Gençliğine Ulaşmanın Yolu

Grup Moderatörü	Katılımcılar	Grup Sekreteri
Setenay Harun	Aişat Gasanova Fatih Mercan Fatima Baichorova Mirac Albek Hızlıok Nuseiba Abazı Selin Ceylan	Rümeysa Çekmez

Çalıştayın üçüncü çalışma grubu, çalıştay öncesi katılımcılara gönderilmiş forumda “Diaspora Gençliğine Ulaşım Nasıl Olmalı?” konu başlığını seçip bu konu üzerine fikri bulunan katılımcılardan oluşmuştur. Grup moderatörünün oturumun amacı, yöntemi ve çalıştayın işleyişine ilişkin bilgilendirmesiyle oturum başlamıştır. Katılımcılardan, diaspora gençliğine ulaşım konusunda neler yapılması hakkındaki düşünceleri ve gençlerin kazanılması konusunda önerilerini paylaşmaları istenmiştir.

Katılımcıların paylaşımlarının gruplanması, benzer nitelikteki tespitlerin birleştirilmesi ve öncelik sıralamasının belirlenmesi sonucunda, ilk oturumun sonunda öne çıkan temel meseleler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Temel Bulgular:

Çalıştay, diaspora gençliğine ulaşmada geleneksel yöntemlerin artık yetersiz kaldığını net bir şekilde ortaya koymuştur. Z kuşağının «hedonizm» (haz odaklılık) ve “yüksek tüketim» alışkanlıkları, STK’ların stratejilerini temelden değiştirmesini gerektirmektedir.

Etkinlik Algısı: Gençler, sadece derneğe gidip dans etmek gibi geleneksel kültürel faaliyetleri yetersiz bulmakta; bunun yerine kahvaltı gibi sosyalleşebilecekleri, rahat ve konforlu ortamları tercih etmektedir.

Dijital Uçurum: Gençlerin yoğun olarak kullandığı TikTok gibi platformlar STK’larca etkin kullanılmamaktadır. Platform yönetiminin büyükler tarafından yapılması veya Instagram gibi araçlardan “korkulması” gençlerin ilgisini çekmeyi engellemektedir.

Kuşaklar Arası İletişim: Eski neslin “iyilik için azarlama” kültürü, Z kuşağı tarafından “tehdit” olarak algılanabilmekte ve bu durum, kuruma yönelik ilk izlenimi ve devamlılığı olumsuz etkilemektedir.

Değer Önerisi: Gençler, katıldıkları faaliyetlerin “geleceklerine fayda sağlamasını” beklemektedir. Özellikle 3. ve 4. sınıf öğrencileri, “gelecek kaygısı” nedeniyle kariyer ve network odaklı etkinliklere ihtiyaç duymaktadır.

Mevcut Durum Analizi ve Zorluklar:

Sosyal Engeller ve Çekingenlik:

Yeni gelenler “kimseyi tanımadığı” için etkinliklere katılmaya çekinmektedir. Genel bir “çekingenlik” hali, insanların tanışmasını ve toplanmasını zorlaştırmaktadır.

tadır. Farklı ilgi alanları ve bazen dil zorlukları, ortak nokta bulmayı güçleştirebilmektedir.

İletişim ve Markalaşma Sorunları:

Etkinlikler “sadece Çerkeslere yönelik” sanılabilmekte; diasporanın tamamına ulaşmak için “Kafkas” vurgusunun artırılması gerekmektedir.

NartGo gibi mevcut dijital uygulamalar “yaygın olmadığı için” bilinmemektedir.

İç Dinamikler ve Katılımsızlık:

Farklı Kafkas halkları arasında, “kendi etkinliğimize katılacağız” diyerek diğer grupların etkinliklerine bilinçli olarak katılmama (ayrımcılık) eğilimleri gözlemlenmiştir.

Stratejik Öneriler ve Eylem Planı:

3.1. Etkinlik Programlamasının Çeşitlendirilmesi ve Hedeflenmesi:

Hedef Kitle Segmentasyonu:

Hazırlık ve 1. Sınıflar: Bu grup daha az bir yoğunluğa sahip olduğundan eğlence ve kültürel etkinliklere (dans, müzik vb.) ağırlık verilmelidir. Dans geceleri hâlâ en çok rağbet gören etkinliklerdendir.

3. ve 4. Sınıflar: “Gelecek kaygısı” taşıyan bu grup için network, kariyer odaklı çalıştaylar ve geleceklerine fayda sağlayacak projeler önceliklendirilmelidir.

Sosyal ve Rahat Etkinlikler:

Kahvaltı vb. sosyalleşmeyi ön plana çıkaran etkinlikler artırılmalıdır.

Çeşitli spor turnuvaları gibi gençlerin kendi samimi ortamlarıyla görüşürlerken aynı zamanda farklı tanışmaların da gerçekleşeceği ortamlar oluşturulmalıdır.

Kültürel Etkinliklerin Modernizasyonu:

Pasif sergiler yerine, katılımcıların kazanım elde edebileceği el sanatları atölyeleri (workshop) düzenlenmelidir.

Tarih gibi farklı alanlarda ilgiye yönelik kurslar açılmalıdır.

Farklı Kafkas dillerinden kültürel öğelerin öğretilmesi ve birleştirici oyunlara dönüştürüldüğü etkinlikler planlanmalıdır.

Kafkasya temalı ve harici film akşamları düzenlenmelidir.

Spesifik Program Önerileri:

Sadece kadınlara ve sadece erkeklere yönelik etkinlikler planlanabilir.

Kafkasya'dan gelen öğrenciler için Türkiye'deki Çerkes köylerine geziler düzenlenmelidir. Bu Kafkasya'dan gelen öğrenciler için Türkiye diasporasını tanıma fırsatı sağlayacaktır.

3.2. Dijital İletişim Stratejisinin Genleştirilmesi:

Platform Yönetimi: Sosyal medya yönetimi, gençler tarafından yönetilmeli veya en azından bu işe odaklı gençlerden oluşan bir ekip kurulmalıdır.

İçerik Stratejisi:

TikTok: Z kuşağının en çok kullandığı bu platformda kısa, mizahi ve dikkat çekici içerikler üretilmelidir. Camia için bunun planlaması yapılmalıdır.

Instagram/Reels: Etkinliklerin (okumalar, vb.) “eğlenceli ve çekici” kesitleri alınarak Reels videoları hazırlanmalıdır. Instagram, yeni gelenlerin kulüplere ulaşması için kritik bir araçtır.

Dil ve Üslup: Paylaşımlar, gençlerin ilgisini çekecek ve kültürü hatırlatacak bir dille yapılmalıdır.

Araç Entegrasyonu: NartGo uygulamasının kullanımını teşvik etmek için etkinlik kayıtları Google Form yerine uygulama üzerinden alınmalıdır. Bunun gibi uygulamalar Kafkasyalıların bir arada olduğu uygulamaların kullanımını artırmakla kalmaz Kafkasyalı gençlerin çalışmalarına yönelik destek de sağlanmış olunur.

3.3. Kapsayıcı ve Davetkâr Bir Kurum Kültürü Yaratmak:

Karşılama ve İletişim: Yeni gelen kişilerin “ilk izlenimi” hayati önem taşır. Karşılama ve davranış tarzı, Z kuşağının hassasiyetleri (örn. “tehdit” algısı) göz önünde bulundurularak kapsayıcı ve davetkâr olmalıdır.

Kimlik Vurgusu: Ayrışmayı önlemek ve tüm diasporaya ulaşmak için “Kafkas” üst kimliği vurgulanmalıdır.

Gönüllü Kazanımı: Başlangıçta az kişi bulunması durumu sonrası Kafkas motifli tişört gibi görünür semboller kullanarak gençlerin ilgi odağı olacak şekilde adımlar atarak yeni gençler kazanılabilir. Aynı zamanda STK'lar ve STK'ların Gençlik Komisyonları alanında uzman kişilerden “Gönüllü Yönetimi” eğitimi alabilirler.

Kafkas STK'larından (Karar Vericilerden) Beklentiler:

Eyleme Geçiş: Fikirlerin “havada kalmaması”, çalıştay çıktılarının faaliyete geçirilmesi ve bir sonuca vardırılması.

Kaynak Sağlama: Bahsedilen (spor, atölye vb.) etkinliklerin yapılabilmesi için kurumsal yardım ve destek sağlanması.

İlişkilerin Güçlendirilmesi: Dernekler ve kurumlar arası ilişkilerin daha da güçlendirilmesi.

Sürekli İyileştirme: Etkinlikler sonrası yeni ve eski katılımcılardan geri dönüş bildirimleri alınarak iyileştirmeler yapılması.

Proje Önerileri:

Sürdürülebilirlik ve Kültürel Çeşitlilik: Kültürel çeşitliliği ele alan projelerin geliştirilmesi gençlerin bir araya gelmesini sağlarken Kafkasyalı halklar arasında birlik sağlamak konusunda da destek olması ön görülmüştür.

Kafkasyalı Bilim İnsanları Ağı: Avrupa’da yaşayan (örn. Aytek Namitok) Çeçen, Çerkes ve diğer Kafkasyalı bilim insanlarının çalışmalarından gençlerin yararlana-bileceği bir proje oluşturulması. Bu bilim insanları ile Türkiye diasporası gençliğini belirli alanlarda bir araya getirmek fayda sağlayacaktır.

Katılımcılar, “Diaspora Gençliğine Ulaşım Nasıl Olmalı?” başlığını ele alırken öncelik olarak gençlerin uzak durmasının sebeplerini ele almıştır. Gençlere yönelik etkinlik planlaması yapılırken gençler içerisinde de hedef kitlenin özel olarak belirlenmesini ön planda bulundurmışlardır. Bunun akabinde mevcut zayıf durum ve gençlerin aidiyet sorunu da ele alınmıştır. Katılımcılar, STK’ların gençlere yaklaşımı konusunda önerilerde bulunurken sosyal medya kullanımında da gençler olarak kurumlara belirli önerilerde bulunmuşlardır. Katılımcıların önerileri dikkate alındığında genç gönüllü kazanımının ve gençlerin kurumlara ilgisinin artacağı konuşulmuştur.

Grup Çalışması: Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar

Grup Moderatörü	Katılımcılar	Grup Sekreteri
Taya Recep	Alya Unver Ayşe Rana Karakuyu Canper Erdem Ekin Öksüz Esra Atıcı Merve Jane Arslanok Omar Omar Berfin Mutlu	Rümeysa Omar

Çalıştayın dördüncü çalışma grubu, çalıştay öncesi katılımcılara gönderilmiş forumda “Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar” konu başlığını seçip bu konu üzerine fikri bulunan katılımcılardan oluşmuştur. Grup moderatörünün oturumun amacı, yöntemi ve çalıştayın işleyişine ilişkin bilgilendirmesiyle oturum başlamıştır. Katılımcılardan, kurum ve kuruluşların gençlere yönelik çalışmalarında neler yapılabileceği hakkındaki düşünceleri ve gençlerin kazanılması konusunda önerilerini paylaşmaları istenmiştir. Katılımcıların paylaşımlarının gruplanması, benzer nitelikteki tespitlerin birleştirilmesi ve öncelik sıralamasının belirlenmesi sonucunda, ilk oturumun sonunda öne çıkan temel meseleler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Temel Bulgular:

İçerik Sorunu: Etkinlik çeşitliliği (sanat, dil, dijital üretim) yetersizdir. Paylaşımlar gençlerin kısa dikkat süresine uygun değildir.

Erişim Sorunu: Etkinlikler, öğrenciler için yanlış zamanlarda (akşam) ve yanlış konularda yapılmaktadır.

Katılım Sorunu: Yeni gelen gençler, bilmedikleri terimler veya davranışlar nedeniyle “yargılandıklarını” hissetmekte ve kendilerini yönlendirecek bir “karşılama ekibi” bulamamaktadır.

İletişim Sorunu: Aynı şehirdeki veya üniversitedeki gençler birbirlerinden habersizdir, bu da topluluk bilincini zayıflatmaktadır.

Temel Beklentiler: Gençler, STK’lardan “daha kucaklayıcı” olmalarını ve “kariyer planlaması” (staj vb.) konusunda somut destekler beklemektedir.

Detaylı Sorun Analizi:

Faaliyetlerin Sınırlılığı: Gençlik çalışmaları çoğunlukla dans etrafında şekillenmektedir. Kültür, dil, gönüllülük, sanat ve dijital üretim gibi alanlar yetersizdir.

Yapısal ve Lojistik Engeller:

Etkinliklerin konum olarak öğrencilere yönelik yerlerde az olması.

Etkinliklerin öğrencilerin katılımına uymayan akşam saatlerinde yapılması.

Sosyal ve Kültürel Dışlanma:

Yeni katılan gençler, bilmedikleri terim veya davranışlar nedeniyle “yargılanabilmekte” ve ortamdaki uzaklaşabilmektedir.

Bu gençleri karşılayan ve yönlendiren özel bir ekip bulunmamaktadır.

Dijital İletişim Yetersizliği:

Kurum ve kuruluşların paylaşımları gençlerin dikkatini çekmemektedir. İçerikler, “post” formatında kalmakta ve “reels” gibi yeni nesil formatlara geçilmemektedir.

Aynı şehirdeki gençlerin birbirini bulabileceği güçlü bir iletişim ağı kurulmamıştır.

Dil Çalışmalarının Başarısızlığı:

Dillere yönelik etkinlik sayısı çok sınırlıdır.

Var olan çalışmalar “fazla akademik” ve “yeni başlayanlar için uygun değil” şeklinde eleştirilmiştir.

Stratejik Öneriler ve Eylem Planı:

Dijital Dönüşüm ve Genç Odaklı İçerik:

Format: “Post” yerine “Reels” paylaşımına geçilmelidir.

İçerik: Instagram ve YouTube’da kısa, dikkat çekici, güncel akımlarla uyumlu içerikler üretilmelidir.

Etkileşim: Röportaj tarzı videolar ve «devamını merak ettiren» seriler ile samimiyet oluşturulmalıdır.

Dil: “Sen” diliyle hitap eden, sıcak ve kucaklayıcı bir iletişim tarzı (“Yalnız değilsin, gel birlikte üretelim”) benimsenmelidir.

Sosyal Bütünleşme ve “Karşılama Ekibi”:

Her STK bünyesinde, yeni katılımcıların uyumunu sağlayacak bir “karşılama ekibi” zorunlu hale getirilmelidir.

Bu ekibin amacı, gençlerin kendilerini dışlanmış hissetmeden ortama dahil olmasını ve ilk deneyimlerinin olumlu geçmesini sağlamaktır.

Etkinlik Çeşitliliği ve Erişilebilirlik:

Yeni Formatlar: Dansin ötesine geçilmeli; “Haluj yapımı” gibi kültürel atölyeler, oyun geceleri (kutu oyunları), kahve buluşmaları ve piknikler gibi samimi tanışma ortamları yaratılmalıdır.

Lojistik: Etkinlik saatleri öğrencilere uygun hale getirilmeli ve ulaşımı kolay, merkezi bölgeler tercih edilmelidir.

Rotasyon: Her ay bir gün, sırayla Anadolu ve Avrupa yakalarında etkinlikler düzenlenmelidir.

Kültür Aktarımının Modernizasyonu:

Khabze (gelenekler) öğretimi için özel bir sosyal medya hesabı açılarak kısa videolarla içerik paylaşılabilir.

Dil öğrenimi ile khabze öğretimi birleştirilerek bütüncül bir yaklaşım benimsenebilir.

Oyun geceleri, bilgi aktarımı (dil, khabze) için doğal bir sohbet ortamı olarak kullanılabilir.

Ortak Ağ Oluşturma:

Gençlerin birbirine ulaşabilmesi için ortak bir sosyal medya hesabı veya platform oluşturulmalıdır.

Bu platform üzerinden etkinlik duyuruları, röportajlar ve bilgilendirici içerikler paylaşılmalıdır.

Yurt dışındaki Kafkas kökenlilerle iletişim kurulmalı ve Kafkasya'ya geziler düzenlenmelidir.

Kafkas STK'larından (Karar Vericilerden) Beklentiler:

Kapsayıcılık: Daha “kucaklayıcı” olunması.

Kariyer Desteği: Kariyer planlaması ve inşası alanında destek verilmesi (örn. Staj bulmak isteyen gençlerin stajyer arayan kişilerle buluşturulması).

Odaklanma: Genç nesle ve çocuklara yönelik etkinliklerin artırılması.

Dijitalleşme: Sosyal medyanın daha etkili kullanılması.

Somut Proje Önerileri:

Dil Projesi: Kafkas dilleri üzerine bir proje geliştirilebilir.

Sesler Projesi: Dillerdeki seslerin diğer dillerle karşılaştırıldığı bir proje.

Tarih Projesi: “Drau Faciası” ile alakalı mevcut projenin devam ettirilmesi.

Kapasite Geliştirme: Avrupa Birliği projelerinin (kodlar vb.) ne olduğu konusunda gençlere yönelik bilinçlendirme eğitiminin yapılması.

Katılımcılar, “Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar” başlığını ele alırken öncelik olarak gençlerin uzak durmasının sebeplerini ele almıştır. Gençlere yönelik etkinlik planlaması yapılırken etkinliklerin gerçekleştirileceği konumlar ve saat konusunda

gençlerin durumlarının göz önünde bulundurulması katılımcıların en önemli önerileri olmuştur. Bunun akabinde mevcut zayıf durum ve gençlerin aidiyet sorunu da ele alınmıştır. Katılımcılar, STK'ların gençlere yönelik çalışmalarda sosyal medyanın kullanımının önemine ve Avrupa Birliği Projelerine önemle yer vermişlerdir. Aynı zamanda grubun çalışmasında gençler arasında ve gençler ve iş verenler arasında iletişimin sağlanacağı platformların kurulması ihtiyacı söz konusu olmuştur. Katılımcıların önerileri dikkate alındığında genç gönüllü kazanımının ve gençlerin kurumlara ilgisinin artacağı konuşulmuştur.

Grup Çalışması: Kafkasyalı Halkların Birlikteliğini Sağlamanın Yöntemi

Grup Moderatörü	Katılımcılar	Grup Sekreteri
Ahmet Narthan Özdemir	Melike Aydın Nurseza Şirin Zeyd Recep	Rümeysa Elif Sarıaslan

Çalıştayın beşinci çalışma grubu, çalıştay öncesi katılımcılara gönderilmiş forumda “Kafkasyalı Halkların Birlikteliği Nasıl Sağlanır?” konu başlığını seçip bu konu üzerine fikri bulunan katılımcılardan oluşmuştur. Grup moderatörünün oturumun amacı, yöntemi ve çalıştayın işleyişine ilişkin bilgilendirmesiyle oturum başlamıştır. Katılımcılardan, “Farklı Kafkasyalı halkların birlikteliği nasıl sağlanır ve sağlanmalı mı?” hakkındaki düşünceleri ve önerilerini paylaşmaları istenmiştir.

Katılımcıların paylaşımlarının gruplanması, benzer nitelikteki tespitlerin birleştirilmesi ve öncelik sıralamasının belirlenmesi sonucunda, ilk oturumun sonunda öne çıkan temel meseleler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Temel Bulgular:

Çalıştay oturumu, Kafkasyalı halkların birlikteliğinin önündeki en büyük engelin tarihsel ve güncel siyasi politikalar ile içsel farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Katılımcılar, bu çeşitliliğin bir zenginlik olduğu ve birliğin temelinin «geçmişin acılarında değil, geleceğe dair ortak bir umutta» yattığı konusunda fikir birliğine varmıştır.

Temel Engel: Dağınıklığın temel nedenlerinden biri, halklar arasındaki iletişimi ve dayanışmayı zayıflatan Rusya'nın bölücü politikaları olarak tanımlanmıştır.

İç Dinamikler: Dini inançlar ve yaşam biçimlerindeki (muhafazakâr/seküler) farklılıklar, ortak bilinç oluşturmaya zorlaştıran önemli bir iç engel olarak görülmektedir.

Zenginlik Olarak Farklılık: Dil ve kültür farklılıkları, katılımcıların tamamı tarafından ayrıştırıcı bir unsur değil, birleştirici bir “zenginlik” olarak değerlendirilmektedir.

STK’ların Rolü: Ortak bilincin inşasında en önemli rol STK’lara düşmektedir. Ancak kurumsal çabaların “bireysel ve karşılıklı gayret” ile desteklenmesi şarttır.

Gelecek Odaklılık: Katılımcıların çoğu, “geçmiş değil, geleceği düşünmek” gerektiğini ve fikir ayrılıklarının çatışmaya dönüşmediği sürece toplumsal gelişmeyi destekleyeceğini vurgulamıştır.

Stratejik Alanlar: Medya, kültür, eğitim ve özellikle gençlik çalışmaları, birlik bilincini güçlendirecek temel eylem alanları olarak belirlenmiştir.

Birlikteliğin Önündeki Engellerin Analizi:

2.1. Dış Etkenler:

Rusya’nın Politikaları: Katılımcılar, dağınıklığın temel nedenlerinden biri olarak Rusya’nın tarih boyunca uyguladığı bölücü politikaları göstermiştir. Halkların farklı idari sistemlere ayrılması, aralarındaki iletişimi zayıflatmış ve kapalı yapılar oluşturmalarına yol açmıştır.

Tarihsel Travmalar: Yaşanan sürgünler, halkların hem coğrafi hem de duygusal bağlarını zayıflatmış ve “birlikte hareket etme” düşüncesinin zeminini daraltmıştır.

2.2. İç Etkenler:

Dini ve Yaşam Tarzı Farklılıkları: Halklar arasındaki muhafazakâr ve seküler yaşam biçimi farklılıkları, birlikteliğin önündeki önemli bir engel olarak görülmektedir.

Aile Yapısı: Aileler kimlik aktarımında önemli olsa da genellikle “kapalı bir yapıda” oldukları ve çocukları “sadece kendi milletine ait değerlerle” yetiştirdikleri ifade edilmiştir. Bu durum, STK’ları farklı kültürlerle etkileşim sunduğu için birlik bilincini geliştirmede daha avantajlı bir konuma getirmektedir.

Çözüm Önerileri: Ortak Kafkasyalılık Bilinci:

3.1. Sivil Toplumun Rolü ve Bireysel Sorumluluk:

STK’lar; medya, eğitim, kültür ve gençlik çalışmaları yoluyla halklar arası etkileşimi artıracak ana aktörlerdir.

STK’lar, gençleri aktif kılmak için “ayrıştırıcı değil, kapsayıcı” ve “samimi bir ortam” sunmalıdır.

Bireysel düzeyde, herkesin farklılıkları kabullenmesi ve “kendi inanç ve kültüründen kısmen ödün vermesi” gerekmektedir.

3.2. Stratejik Alan Olarak Medya:

Medya, “ilk adım olarak en etkili alanlardan biri” olarak görülmektedir.

Televizyon, radyo ve dijital platformlarda “çok dilli yayınlar” yapılması önerilmektedir.

Medya, Kafkas kültürünü “cazip hale getirmek” ve halklar arasında empati kurmak için güçlü bir araçtır.

3.3. Kültür ve Eğitim:

“Ortak Kafkasya tarihi eğitimi” verilmesi önerilmektedir.

Ortak festivaller, tiyatrolar ve film projeleri gibi kültürel faaliyetlerin geçmişi hatırlatma ve ortak kimliği güçlendirme işlevi göreceği belirtilmiştir.

3.4. Gençlik Çalışmaları:

Katılımcılar, “gençliğe yönelmek geleceğe yatırımdır” düşüncesinde birleşmiştir. Aidiyet duygusunu güçlendirmenin en etkili yolu gençlere yönelik faaliyetlerdir.

Özel Odak: Dil Farklılıkları (Engel mi, Zenginlik mi?):

Sorun: Ortak bir dilin olmaması hem Kafkasya’da hem de diasporada önemli bir iletişim sorunudur.

Diaspora Avantajı: Türkiye>deki Kafkasyalılar, ortak dil olarak Türkçeyi kullandıkları için birbirleriyle daha rahat anlaşabilmektedir.

Risk: Bu durum (Türkçenin ortak dil olması), anadillerin zamanla unutulmasına yol açmaktadır.

Sonuç (Zenginlik): Katılımcıların çoğu, dil çeşitliliğini bir “zenginlik” olarak değerlendirmiştir. Bir Kafkasyalıyla kendi dilinde “birkaç kelime konuşmanın bile” aradaki samimiyeti ve ortak aidiyet duygusunu güçlendirdiği ve bu nedenle farklılıkların bir öğrenme fırsatı olarak görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Karar Vericilere Eylem Çağrısı:

Kafkasyalı halklar arasındaki farklılıklar bir engel değil, bir zenginliktir. Birlikteliğin sağlanması, geçmişe takılıp kalmak yerine ortak bir geleceğe odaklanmayı gerektirir.

Kapsayıcılık: Ayrıştırıcı değil, kapsayıcı bir yaklaşım benimseyerek tüm farklılıklara (dini, kültürel) eşit mesafede duran samimi ortamlar yaratmak.

Medya Yatırımı: Ortak kimliği ve kültürü cazip hale getirecek çok dilli medya ve dijital platform projelerine öncelik vermek.

Kültürel Etkileşim: Ortak festivaller, film projeleri ve özellikle “ortak Kafkasya tarihi” eğitimi gibi birleştirici kültürel ve eğitimsel faaliyetleri desteklemek.

Gençlik Odaklılık: “Geleceğe yatırım” olarak gençlik projelerini çoğaltmak ve gençlerin bu yapılarda aktif rol almasını teşvik etmek.

Hoşgörü: Bireysel düzeyde hoşgörü ve anlayışı güçlendirecek projeler geliştirmek.

Katılımcılar, “Kafkasyalı Halkların Birlikteliği Nasıl Sağlanır?” başlığını ele alırken öncelik olarak halklar arası farklılıkların ve ayrımın sebeplerini ele almıştır. İç ve dış etkenlerle ayrımın nedenleri ele alınmış katılımcılar tarafından en büyük sebebin siyasi baskılar olduğu kararına varılmıştır. Sonrasında katılımcılar dil farklılığına da ayrım için kötü etken değil zenginlik olarak değerlendirilmişlerdir. Katılımcılar, STK’ların halkların birlikteliği konusunda en büyük etken olacağını ve büyük bir sorumlulukları olduğunu dile getirmişlerdir. Halkların birlikteliğinde gelecek nesillerin bilincinden güç alınarak yapılabileceği düşüncesi de katılımcılarda kurum ve kuruluşlardan geleceğe yatırım beklentisi doğurmuştur. Katılımcılar STK’lar aracı-

lığı gençlerin eğitimi sağlandığında birlikteliğin daha kolay sağlanacağını ortak bir düşünce olarak kabul etmişlerdir.

Grup Çalışmalarına İlişkin Genel Değerlendirme

Bu rapor, “Kafkasyalı Öğrenciler Ortak Akıl Çalıştayı” kapsamında düzenlenen beş farklı (Diaspora Gençliğinde Kültür, Kafkasyalı/Çerkes Kimliğinin İnşası, Diaspora Gençliğine Ulaşmanın Yolu, Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar, Kafkasyalı Halkların Birlikteliğini Sağlamanın Yöntemi) oturumun sonuçlarını birleştirmektedir. Amacı, tespit edilen temel sorunları, gençliğin beklentilerini ve kimlik inşası tartışmalarını analiz ederek sivil toplum kuruluşları (STK) ve karar vericiler için tek, kapsamlı bir stratejik eylem planı sunmaktır.

Grupların tamamından çıkan en net ve ortak sonuç, Kafkasyalı gençler ile mevcut STK yapıları arasında ciddi bir “kopukluk” ve bir “dijital uçurum” olduğudur. Gençler, geleneksel yöntemlerin artık yetersiz kaldığını, mevcut faaliyetleri “dans odaklı” ve sınırlı bulduklarını; STK’ların dijital iletişim dilini ise çağın gerisinde gördüklerini ifade etmiştir.

Kafkasyalı Öğrenciler Ortak Akıl Çalıştayı, gençlerin diaspora kurumlarından beklentilerinin köklü bir değişim geçirdiğini net bir şekilde ortaya koymuştur. Geleneksel yöntemler ve gerçekleştirilen faaliyetler yetersiz kalmakta; Z kuşağı STK’lardan dijital yetkinlik, “kucaklayıcı” bir yaklaşım ve “kariyer desteği” gibi somut faydalar beklemektedir.

Kimliğin inşası “geçmişin acılarına” değil, “geleceğe dair ortak bir umuda” odaklanmalıdır. Bu geleceğin inşası için STK’ların ve karar vericilerin, gençlerin “fikirlerin havada kalmaması” yönündeki talebine kulak vermesi ve bu raporda belirtilen eylem planlarını hızla hayata geçirmesi zorunludur.

Kafkasyalı Öğrenciler Ortak Akıl Çalıştayı, sonuç olarak öğrencilerin önceden belirlenmiş konu başlıkları dahilinde düşüncelerini ifade etmelerini sağlamak için gerçekleştirilmiştir. Gruplar, çalıştay süresince çalışmalarını büyük bir özveri ile gerçekleştirmiş ve grupların genelinde öğrencilerin kurum ve kuruluşlardan uzak kaldığı aynı zamanda kurum ve kuruluşlardan beklentilerini karşılamadığı düşünceleri ön plana çıkmıştır. Konu başlıklarına dair sunulan çözüm önerileri için de gençlerin dahil edilmesi vurgulanmıştır.

Söz konusu çalıştay, yine üniversite öğrencilerinden oluşan bir ekip tarafından planlanmış olup gerçekleştirilmesinde kuruluşların desteği bulunmaktadır. Çalıştay sonucunda rapor hazırlanacağı çalışmalar başlamadan önce düzenleme ekibi olan öğren-

ciler tarafından katılımcılara aktarılmıştır. Yine söz konusu bu rapor; öğrencilerin düşüncelerinin dikkate alınması, karar vericiler tarafından gençlerin de sürece dahil edilerek gerekli çalışmalara ön ayak olması ve çalışmaların hızlandırılması adına hazırlanmıştır.

Katılımcıların Demografik Bilgileri

Katılımcı Sayısı	35
Cinsiyet	Kadın 22 - Erkek 13
Yaş	Yaş Aralığı 18-28
Ülke	Türkiye 31, Adıgey 1 Çeçenistan 1, Dağıstan 1 Kabardey-Balkar Cumhuriyeti 1
Halkların Dağılımı	Farklı Kafkas Halkı 10

ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI

“Diaspora Gençliğinde Kültür” Grubu

“Kafkasyalı/Çerkes Kimliğinin İnşası” Grubu

“Diaspora Gençliğine Ulaşmanın Yolu” Grubu

“Kafkasyalı Gençlere Yönelik Çalışmalar” Grubu

Çalıştay Katılımcıları

“Kafkasyalı Halkların Birlikteliğini Sağlama Yöntemi” Grubu

Çalıştay Düzenleme Heyeti

Çalıştay Sonu